

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

GLP2019

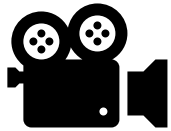
Läroplanslabb, andra inhemska finska

23.11.2020

Yvonne Nummela

Instruktioner för läroplanslabbet

- **Mikrofonen och kameran hålls stängda under läroplanslabbet**
- **Man kan ställa frågor, kommentera eller be om ordet i chatten eller genom att räkka upp handen (Teams)**

Programmet/innehållet i läroplanslabbet

- Moduler, studieavsnitt och strukturella förändringar
- Språken/finska i de nya läroplansgrunderna
- Förhandsfrågor, kommentarer, goda ideér – ordet är fritt
- **Språkprofilen**
- Bedömning
- Mångsidig kompetens

Moduuli vs. kurssi, opintojakso

Moduler vs. kurs, studieavsnitt

- **Lukiolaki 714/2018 → lukioasetus 810/2018**

- Voimaan tulo (2019) ja aikataulu, milloin opetus lukioissa alkaa (2021)
- Uudistuksen isot linjaukset ja painopisteet
- Opintojen laajuus ja opintopisteet, pakolliset ja valinnaiset opinnot, opintojakso arvioitavana yksikkönä

- **Lukion opetussuunnitelman perusteet 2019**

- Yhteiset osat, ml. arviointi sekä tavoitteet ja sisällöt oppiaineittain,
- Rakenteen jäsentäminen: moduulit

- **Gymnasielagen 714/2018 → statsrådets förordning om gymnasieutbildning 810/2018**

- Trädde i kraft 2019 och undervisningen enligt de nya grunderna inleds 2021
- Reformens stora linjedragningar och tyngdpunkter
- Studiernas omfattning och studiepoäng, obligatoriska och valfria studier, studierna bedöms utifrån studieavsnitt

- **Grunderna för gymnasiets läroplan 2019**

- Allmänna delar, inkl. bedömning samt mål och innehåll enligt läroämne
- Ny struktur: moduler

Lukiolain 718/2018 edellyttämät rakenteelliset / käsitteelliset muutokset opintoihin

Strukturella förändringar/ förändringar i begrepp enl. Gymnasielagen 718/2018

- *Kurssi* opiskelijan suorittamana kokonaisuutena (eli tarjonta oppilaitoksessa) helhet som avläggs av den studerande (dvs. erbjuds i läroanstalten)
  - *Kurssi* opintojen laajuutta kuvaavana mittayksikkönä mättenhet som definierar studiernas omfattning/dimensionering av studierna
  - *Kurssi* perusteiden tavoitteita ja sisältöjä jäsentävänä kokonaisuutena LOPS2019-perusteasiakirjassa studieavsnittens byggstenar, helhet med mål och innehåll i grunderna
  - Syventävät ja soveltavat (opinnot/kurssit)
Fördjupade och tillämpade
(studier/kurser)
-
- Opintojakso / Studieavsnitt
  - Opintopiste (1 kurssi → 2 op) /
Studiepoäng (1 kurs → 2 sp)
  - Moduuli / Modul
  - Valinnaiset
(opinnot/moduulit/opintojaksot)
/ Valfria
(studier/moduler/studieavsnitt)

Hurdana lokala lösningar?

- Hur ökar man möjligheterna till integrerade studier?
- Hur får man ett lugnare tempo i början av studierna?
- Vilken omfattning på studieavsnitten är vettigast?
- Studieavsnitt som kombinerar obligatoriska och valfria moduler?

När den lokala läroplanen görs upp bör man sträva efter lösningar som utvecklar verksamhetskulturen i gymnasiet, stödjer de studerandes välbefinnande, ork och delaktighet samt bidrar till mångsidig kommunikation både inom gymnasiet och med det omgivande samhället.

(GLP2019)

Centralt i språk

- **Flerspråkighet, den studerandes språkliga repertoar**
- **Språklig medvetenhet**
  - Hur synliggörs språk?
  - Vad är gemensamt för studier i olika språk?
- **Modul 1 och utarbetandet av en språkprofil**
- **Mångsidig kompetens**
- Riktlinjer för bedömningen
- Muntlig språkfärdighet

Det andra inhemska språket, FINA/FIM, B1

FINA1/FIM1 Studiefärdigheter och språklig identitet (1 sp)

FINA2 Miljö och kommunikation (3 sp)

FINA3 Hållbar framtid och vetenskap (2 sp)

FINA4 Medier och samhälle (2 sp)

FINA5 Utbildning och arbetsliv (2 sp)

FINA6 Språk och kultur (2 sp)

Nationella valfria studier

FINA7 Skriftlig kommunikation (2 sp)

FINA8 Kommuniera och påverka muntligt (2 sp)

FINB11 Studiefärdigheter och språklig identitet (1 sp)

FINB12 Miljö och kommunikation (3 sp)

FINB13 Media, samhälle och hållbar framtid (2 sp)

FINB14 Utbildning och arbetsliv (2 sp)

FINB15 Språk och kultur (2 sp)

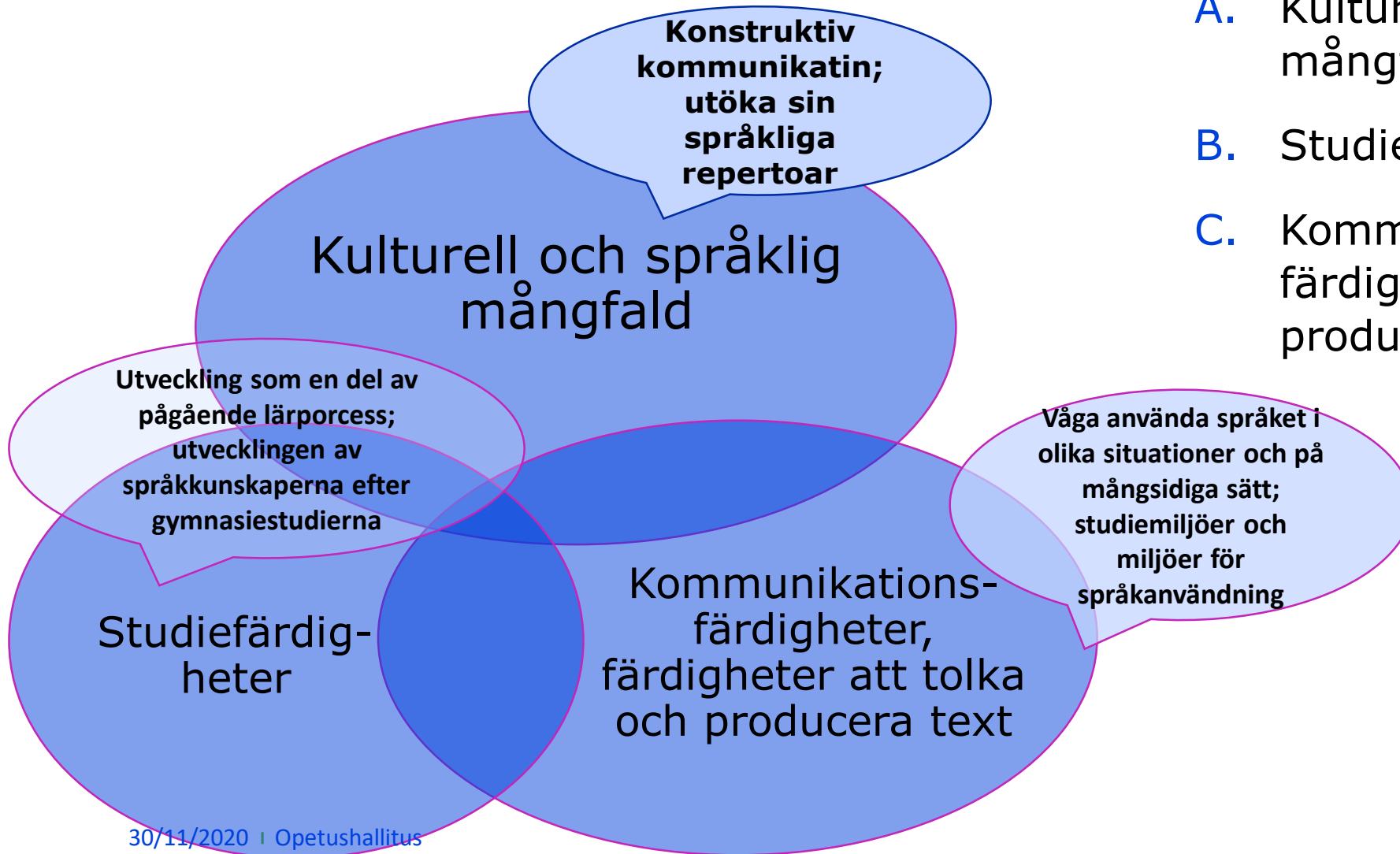
Nationella valfria studier

FINB16 Kommuniera och påverka muntligt (2 sp)

FINB17 Skriftlig kommunikation (2 sp)

Andra inhemska språket finska: målområden och allmänna mål

- A. Kulturell och språklig mångfald
- B. Studiefärdigheter
- C. Kommunikationsfärdigheter, färdigheter att tolka och producera text

Förhandsfrågor och diskussion

- Portfolio ?
- Den första 1 sp kursen, innehåll? - förslag?
- B-finskan har flera temaområden i kurserna än A-finskan - hur tänkte man där? Det är tillräckligt svårt ändå... Samt att innehållet inte är det samma från kurs 3 - om den studerande byter grupp blir det konstigt.

Språkprofilen och utarbetandet av den

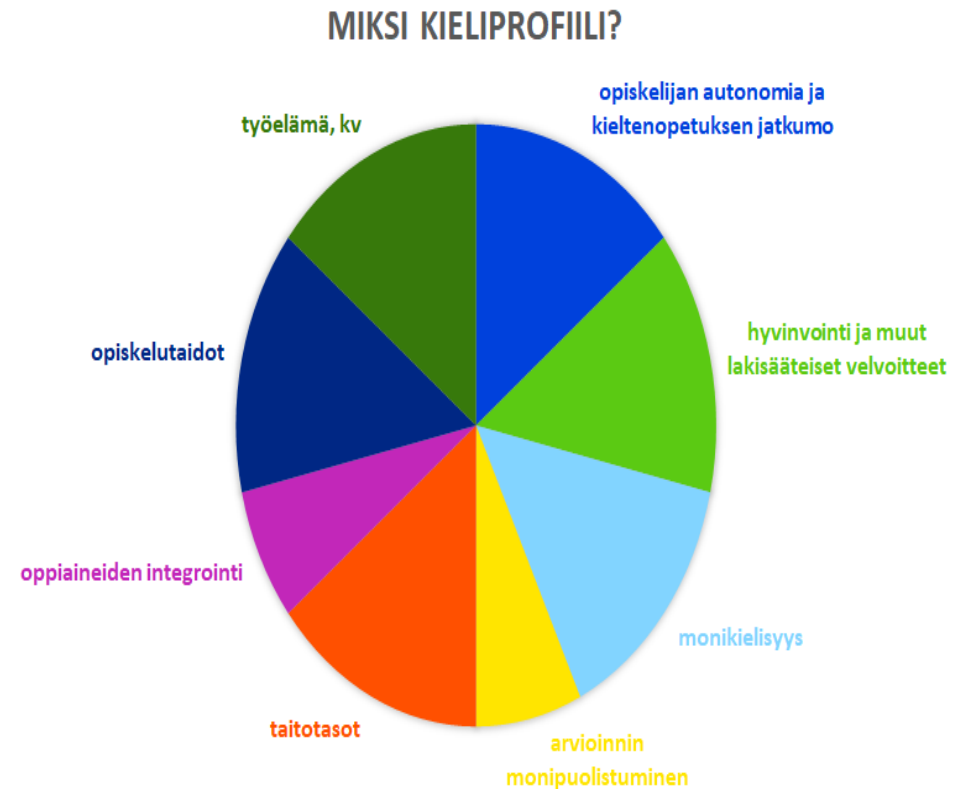
Språkprofilen är en förpliktelse

- I GLP 2019 åläggs att göra upp en språkprofil
- Obligatoriska studier: ENA1, FINA, FIM modul 1: **utarbета en personlig språkprofil**
- Obligatoriska studier: B1: "Den studerande blir medveten om sina styrkor och utvecklingsområden samt stärker den grund som lagts för fortsatta studier i språk i den grundläggande utbildningen. För detta ändamål ska den studerande **utarbета en personlig språkprofil eller komplettera den** under den första modulen. **Profilen bearbetas efter hand under gymnasiestudierna.**"
- B2/B3: Nationella valfria studier: *"Under studiernas gång kompletterar den studerande sin språkprofil, som hen utarbetade under den första modulen i A-lärokursen i främmande språk."*

Språkprofilen, bakgrund och kontinuitet

Varför utarbeta en språkprofil?

- den studerandes autonomi, kontinuitet i språkstudierna
  - välbefinnande och andra lagstadgade förpliktelser
  - Flerspråkighet
  - Mångsidig bedömning
  - Kunskapsnivåer
  - Integrering av läroämnen
  - Studiefärdigheter
- "färdigheter med tanke på fortsatta studier, arbetslivet företagande, samhället och internationaliseringen; förmåga att uttrycka sig själv muntligt och skriftligt på båda inhemska språken och på andra språk" (Statsrådets förordning 810/2018)

Kontinuitet i språkstudierna

Grundläggande utbildning: språkportföljen /
språkpasset (uppdateras)

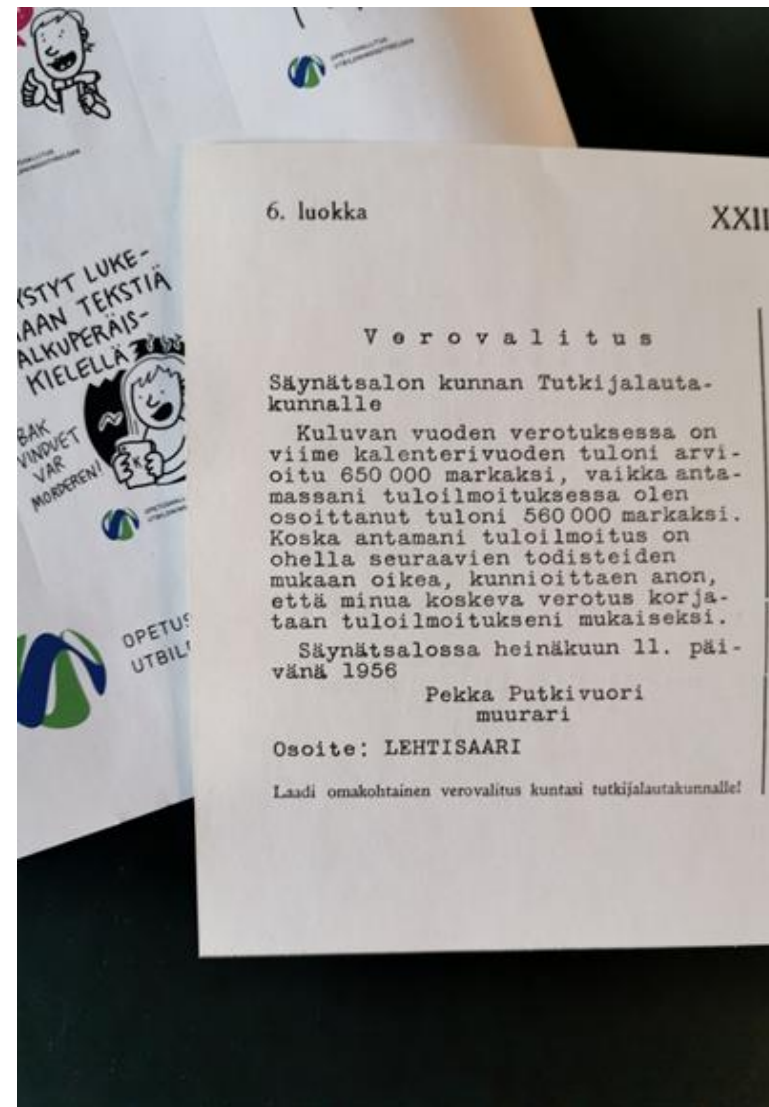

Gymnasieutbildning: språkprofil / språkpass,
"språk-CV"

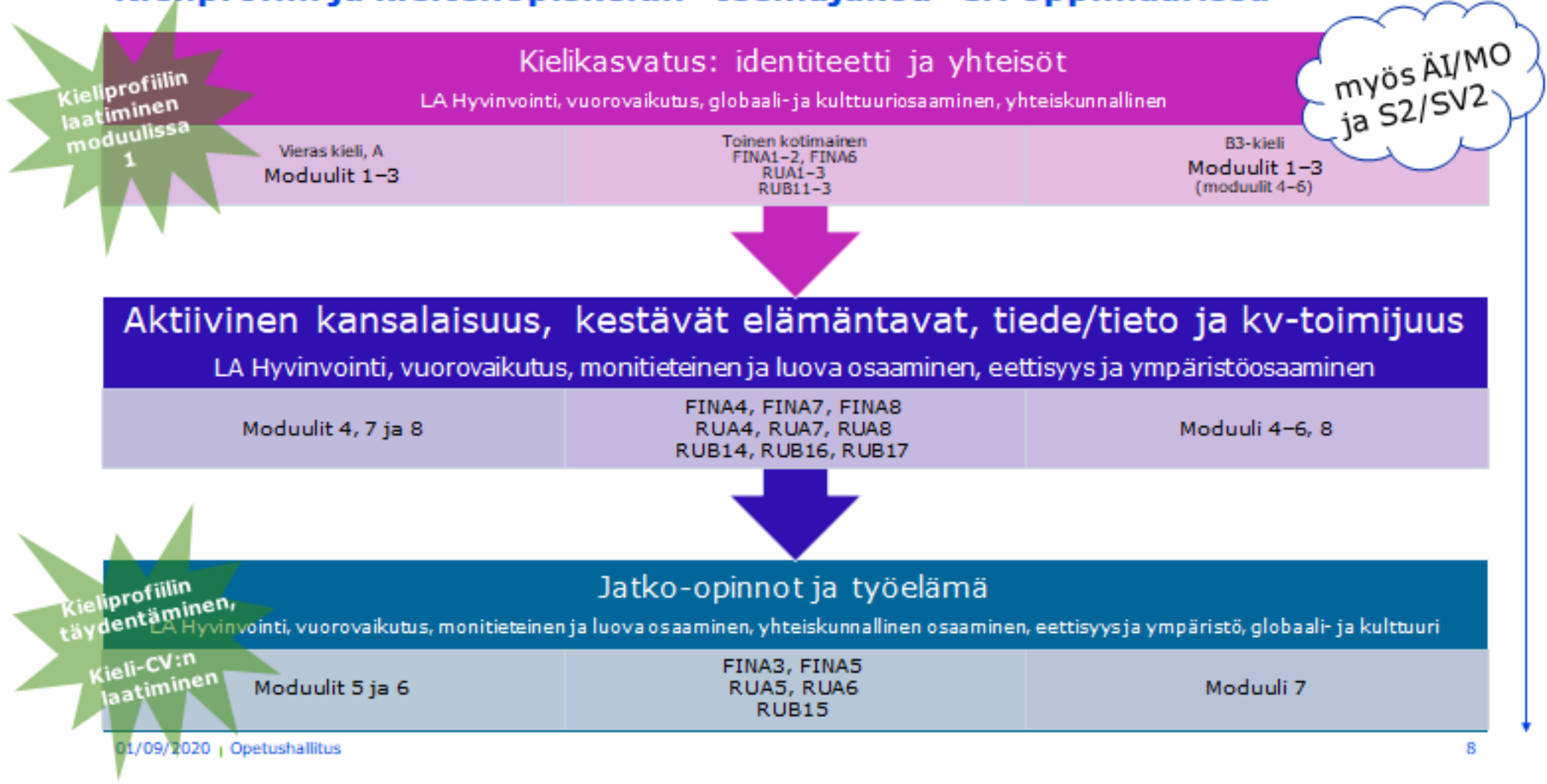

Europass / språkpass

Karriärsmidighet och färdigheter för
arbetslivet: språkstudier har en betydelse!

Kieliprofiili ja kieltenopiskelun "teemajakoa" eri oppimäärissä

Språkprofilen

- Huvudansvaret för att öppna upp **flerspråkighet** och för att inleda utarbetandet av språkprofilen: FINA1/FIM1/ENA 1. Situationen enl. vilket språk språkstudierna inleds i.
  - Reflektion: situationen i svenskspråkiga skolor annorlunda än i de finskspråkiga skolorna: A-finska/Mofi/A-engelska
  - I studierna i andra språk fokus mera på det aktuella språkets synvinkel
- Ändamålet med språkprofilen är att tillföra struktur till utvecklingen av strategierna för språkstudier!

Språkprofilens syfte: kartlägga, dokumentera, påvisa kunnande

- Ger information till både läraren och eleven
- Ett verktyg för den studerande: kartlägga och synliggöra den egna språkkunskapen, de egna studiestrategierna och utvecklingsområdena
- Kontinuitet i språkstudierna/oavbruten språkstig
- Språkprofilen bedöms inte separat
- Anknytning till muntliga provet

Utarbetande av språkprofilen ...

- Flerspråkighet; kunskaper och färdigheter, olika nivå och omfattning ...
- Utvecklingen av strategier för språkstudier
  - Integreras i gymnasiets egen läroplan/verksamhetskulturen ... ?
  - Utgör en slags handbok för studierna, studieavsnitt, uppgifter ... ?
  - Fungerar som en inlärningsplattform (inkl. olika helheter) ... ?

Utarbetande av en personlig språkprofil

FINA1 / FIM1 / ENA1 ...

- Språkprofilen utarbetas : mål och innehåll, man kommer överens om förfaringssätten/hur genomförs (var sparas? Hur inleder man utarbetandet? Hur och när behandlas den gemensamt ..)
- --> fortsättning till övriga mål och innehåll för modul 1
- Personlig språkprofil > varje studerande
Om det i gruppen finns sådana som inte har utarbetat en språkprofil > språkprofilen inleds

A-språkens moduler 2 – 5 / B1-språkens moduler 1 – 4:

- Ger möjligheter att behandla/anknyta till språkprofilen i olika omfattning
- Kopplingar till delområdena inom mångsidig kompetens?
- Integrerade studieavsnitt?

FINA/FIM5 / ENA6 i de obligatoriska studierna

- språk-CV:n är finslipad, bedömning av kunskapsnivå, analys av de egna styrkorna och utvecklingsområdena, ställa upp mål för sista läsåret / efter gymnasiet.
- **Extrema alternativ:** språkprofilen = prestationerna i modul 6/5 eller en mycket snäv/i mindre omfattning utarbetad språk-CV enligt en färdig modell

Språkprofilen = ett verktyg för framtiden ...

- **Motiverande, sporrande verktyg**
- **Uppfattning om de egna språkkunskaperna och färdigheterna** > fortsätta att utveckla, bearbeta, integrera sina kunskaper och färdigheter i språk
- **Språkens målområden** (allmänna mål) stödjer studier och lärandet (kulturell och språklig mångfald, studiefärdigheter, kommunikationsfärdigheter, färdigheter att tolka och producera)
- **Språklig medvetenhet** en del av global fostran
- Stödjer utvecklingen av **arbetslivsfärdigheter och färdigheter för aktivt medborgarskap, delaktighet och internationellt kunnande**
inriktning i fortsatta studier, utbyte, nätverk och samarbete

Information och stödmaterial för språkprofilen

Lokalt beslut

MEN

I samarbete har LUKKI-nätverket och Utbildningsstyrelsen utvecklat stödmaterial för det lokala arbetet med språkprofilen <https://kieliprofiili.wordpress.com/> (Finns endast på finska.)

Samtidigt som stödmaterial utvecklas strävar vi efter att hitta modeller och sätt att utnyttja språkprofilen i fortsatt studier och i arbetslivet

- Samarbete med högskolor (esimerkiksi kieliprofiilissa käsiteltäisiin nk. korkeakoulukurkkauksia osana jatko-opinto- ja työelämäpohdintaa)
- Utvecklingen av språk-CV:n i samarbete med representanter från arbetslivet
- Modeller för kombination av olika moduler (språkämnen och andra läroämnen)

<https://www.oph.fi>

Studieavsnitt och bedömning, GLP 2019

- "Efter ett avslutat studieavsnitt ska den studerande ges ett vitsord eller en prestationsanteckning för sina studier.
- Om studieavsnittet omfattar flera moduler som hör till samma lärokurs, ska den studerande ges endast ett vitsord för studieavsnittet.
- Om det är fråga om ett studieavsnitt som är gemensamt för flera läroämnen, ska den studerande ges ett vitsord för varje läroämne.
- Vitsorden, som visar hur väl målen för studieavsnittet uppnåtts, ska grunda sig på mångsidiga prestationer som visar på lärande, kunnande och inhämtad kunskap. **Föremål för bedömningen är den studerandes kunskaper, färdigheter och arbete.** Den studerandes värderingar, attityder och personliga egenskaper ska inte bedömas. I den lokala läroplanen ska man närmare fastställa hur bedömningen genomförs.

Förtydliganden eller riktlinjer i kapitlet om bedömningen av den studerandes lärande och kunnande (5)

- Bedömningen är en del av läroanstaltens verksamhetskultur. (5.1)
  - **Mångsidig bedömning**
  - **Bedömningen ska vara transparent (bedömningsgrunderna klargörs och diskuteras med den studerande)**
- **Bedömningens uppdrag:** formativ och summativ (5.1)
- **Den studerande har rätt att höja** såväl **ett godkänt** som ett underkänt vitsord (5.2.1)
- Det är **inte möjligt att i efterhand stryka** obligatoriska **studier som den studerande** avlagt eller sådana nationella studier som den studerande **avlagt med godkänt resultat.** (5.3)
- Vitsordet för lärokursen i ett läroämne fastställs som det vägda aritmetiska medeltalet av vitsorden i enlighet med studiepoängen

Mångsidig kompetens

A decorative graphic consisting of thick, wavy lines in green and blue. The lines flow from the bottom left towards the top right, creating a sense of movement and dynamism. The green line is more prominent, curving upwards and then downwards, while the blue line follows a similar path below it.

Mångsidig kompetens i gymnasiet

Mål

- god allmänbildning
- färdigheter att bygga upp en hållbar framtid
- goda färdigheter för fortsatta studier samt arbetslivs- och internationella färdigheter

Global och kulturell kompetens

- Internationella färdigheter och världsmedborgarattityd
- Kunskap om det finländska, europeiska och globala kulturarvet och förståelse för kulturell mångfald
- Färdigheter att agera etiskt i en global värld med media och teknologi

Kompetens för välbefinnande

- Omsorg om sig själv och andra
- Förmåga att identifiera och använda sig av sina egna styrkor samt bygga upp en identitet
- Uthållighet i en värld med ständiga förändringar och överraskningar

Kommunikativ kompetens

- Emotionella färdigheter, förmåga till empati
  - Sociala färdigheter, samarbetsförmåga och förmåga till kollaborativt lärande
- Språklig medvetenhet och färdigheter att kommunicera på ett konstruktivt sätt

EN GOD, HARMONISK OCH BILDAD MÄNNISKA

Etisk kompetens och miljökompetens

- Förmåga till värdebaserade och etiska handlingar för det gemensamma bästa
  - Förmåga att värdesätta naturens mångfald och forskningsbaserad kunskap om klimatet
  - Förståelse av cirkulär ekonomi och hållbar konsumtion

Samhällelig kompetens

- Demokratiska färdigheter, färdigheter att verka för en trygg, rättvis och hållbar framtid
- Förmåga att använda sin kompetens både för sitt eget och samhällets väl
- Förmåga till förnyelse, arbetslivsfärdigheter och entreprenörattityd

Tvärvetenskaplig och kreativ kompetens

- Nyfikenhet och motivation att lära sig och finna mening och kombinera information på ett nytt sätt
  - Förmåga att strukturera och styra sitt eget lärande, källkritik och utveckling av färdigheter för kontinuerligt lärande
  - Multilitteracitet i det digitala samhället

Mångsidig kompetens i den lokala läroplanen, ämnesvis och för studieavsnitten?

T.ex.

Bearbeta/behandla beskrivningen av mångsidig kompetens/delområdena lokalt

Hur förverkligas mångsidig kompetens/delområde inom mångsidig kompetens i studieavsnittet?

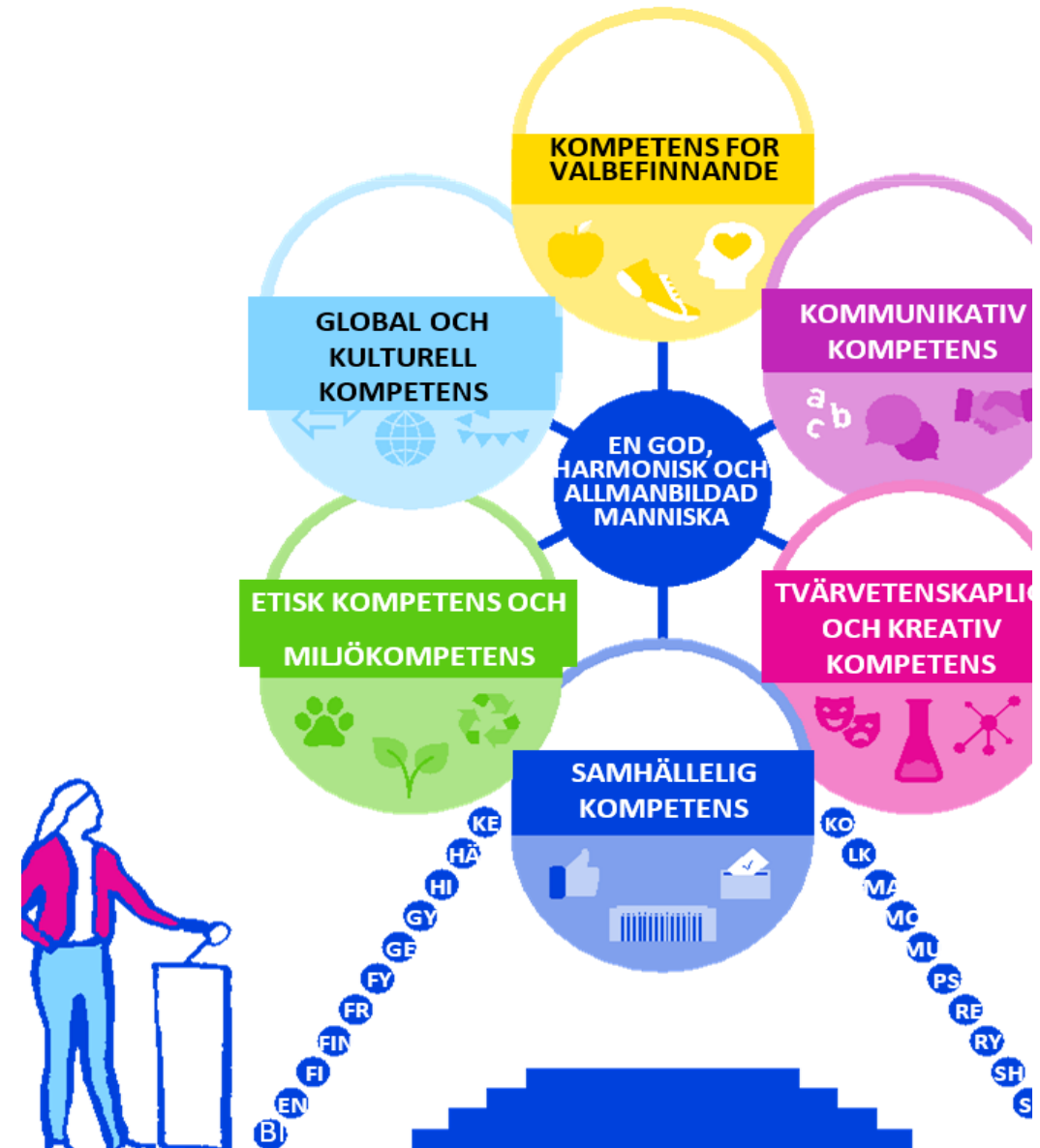
Lokal konkretisering/förtydligande

Bedömning av mångsidig kompetens i studieavsnittet

Bedömning av mångsidig kompetens är bedömning av den studerandes kunnsande.

- Den mångsidiga kompetensens delomården är inskrivna i målen och det central innehållet för läroämnena
- I planeringen av undervisningen och bedömningen ska kopplingen till delomådena inom mångsidig kompetens beaktas

Inget separata vitsord ges för mångsidig kompetens!

Mångsidig kompetens ur studerandesynvinkel

1/2

- aktiv aktör
- granskar mångfasetterade företeelser och deras samband och eventuella beroendeförhållanden *och samtidigt*
- fördjupar sitt kunnande genom att tillämpa de kunskaper och färdigheter hen tidigare inhämtat och genom att bygga upp ny kunskap → **kombinerar kunskap från olika vetenskapsområden**
- producerar, tolkar och värderar kunskap i olika former, miljöer och med hjälp av olika verktyg tillsammans med olika samarbetspartner
- tryggt får utmana sig själv och även ta risker *samt*
- lär sig arbeta för en hållbar framtid, ansvarsfullt

- man utnyttjar olika tekniska lösningar, material och medier samt forskningsmetoder och
- öppna och synliga processer

Det är viktigt att varje gymnasiestuderande vänjer sig vid att

- den mångsidiga kompetensen berör just hen och hens framtid
- ger den studerande ett sätt att naturligt sätt närma sig och ta del av utmanande information och svåra uppgifter,
- söka och utvärdera information och söka efter lösningar tillsammans, också på olika språk.

Mångsidig kompetens i andra inhemska/främmande språk

1/2

- *Delområden som ingår i mångsidig kompetens erbjuder **innehåll för undervisningen, mål för arbetet och grunder för valet av olika lärmiljöer, arbetssätt eller metoder.***
- *Språken ger den studerande möjlighet att utveckla sin kreativa verksamhet genom att pröva på olika sätt att studera språk samt att granska de teman som behandlas ur ett intellektuellt och estetiskt perspektiv.*
- Erbjuder ett sätt att strukturera studierna för den studerande? Inte alla delområden i ett och samma studieavsnitt!

Mångsidig kompetens i andra inhemska/främmande språk

2/2

- Teman som bidrar till att språkinlärningen utgör en del av gymnasieundervisningens ämnehelheter och arbetet över läroämnesgränser
- Samarbete med andra ämnen och andra lärokurser i språk
- **Skapa förståelse för och kopplingar till livvskeden efter gymnasiet, studier och arbetsliv**
- De fack- och vetenskapsområden som språkundervisningen grundar sig på kan utnyttjas då man behandlar temahelheter inom mångsidig kompetens

Mångsidig kompetens och moduler

eGrunder, B2 och B3 –språk, videon som stöd för utarbetandet av den lokala läroplanen

<https://wiki.eduuni.fi/pages/viewpage.action?pageId=171990755>

Tack! Kiitos!

yvonne.nummela@oph.fi